

นวก ๑๖/๑๒/๕๖

ที่ สน ๐๐๑๘.๓/๓/๓

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การขออนุญาตรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างและจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในความครอบครองใช้ประโยชน์ของกรมการปกครอง

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๑๑๙๙๔ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

ด้วยกรมการปกครองแจ้งแนวทางปฏิบัติ กรณีการขออนุญาตรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างและจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในความครอบครองใช้ประโยชน์ของกรมการปกครอง ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๑๑๙๙๔ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ เพื่อให้ทุกจังหวัดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ

เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบ จังหวัดสกลนคร จึงขอส่งสำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๑๑๙๙๔ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ มาเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้ถูกต้อง รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิสิษฐ์ แร่ทอง)

ปลัดจังหวัดสกลนคร ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานการเงินและบัญชี
โทร.๐-๔๒๗๑-๑๑๖๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๒๖๖๔๔

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๙ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง การอนุญาตรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างและจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในความครอบครอง
ใช้ประโยชน์ของกรมการปกครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง X หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๒๕๔๔ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ ✓ ๓๑/๕
X หนังสือกรมการปกครอง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๓๑๓๐ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๕ ✓ ๓๑/๕
๓. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๒.๑/ว ๒๕๔๑๖ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๕

ตามที่มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาอนุญาตให้รื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างตาม
หนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ ขณะนี้เห็นว่าแนวทางปฏิบัติตามหนังสือสั่งการดังกล่าวไม่เป็นปัจจุบัน ประกอบกับ
กรมการปกครองได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนในเรื่องการวินิจฉัยสั่งการ อนุมัติ อนุญาต
เกี่ยวกับการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างและการจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่รื้อถอน ตามกฎกระทรวง
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕
ข้อ ๒๐ และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจต่อให้ปลัดจังหวัดได้ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ นั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง การ
จำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง และการนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปใช้ประโยชน์ได้เป็นไปด้วยความถูกต้อง
ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน จึงขอยกเลิกหนังสือตามข้ออ้างถึง ๑ และ ๒ ข้างต้น และให้จังหวัดถือปฏิบัติดังนี้

๑. กรมการปกครองมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้รื้อถอน
อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในความครอบครองใช้ประโยชน์ของกรมการปกครอง และที่เป็นทรัพย์สินของ
กรมการปกครองตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์
เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๒๐ (๑) - (๔)

๒. การจำหน่ายอาคารที่รื้อถอนหรือวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนให้จำหน่ายโดยวิธีประมูลขาย
เงินที่ได้จากการประมูลขายให้นำส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์รหัสหน่วยงาน ๐๓๐๐๓ รหัสบัญชีแยก
ประเภท ๕๒๐๕๐๑๐๑๐๔ รหัสรายได้ ๖๐๒ แหล่งของเงิน XX๑๙๒๐๐ (XX หมายถึงเงินประมาณ) และเมื่อ
ดำเนินการรื้อถอนและจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุไปแล้วให้แจ้งการนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน
ของกรมธนารักษ์ พร้อมกับแจ้งขอจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุที่รื้อถอนออกจากทะเบียน
ที่ราชพัสดุ ตามแบบ ทร.๑๑ (ดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่ <http://www.treasury.go.th/internet/>) ไปให้กรมธนารักษ์
ทราบ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้มีการจำหน่ายสิ่งปลูกสร้างราชพัสดุนั้น อนึ่ง หากจังหวัดมีความประสงค์จะนำ
วัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปใช้ประโยชน์แก่ทางราชการ กรมการปกครองมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็น
ผู้ดำเนินการขออนุญาตต่อกรมธนารักษ์โดยตรง และรายงานให้กรมการปกครองทราบ

๑

๑) ๕๕๐ ๖๕๕ ๖๕๕

๒) ๖๕๕ ๖๕๕ ๖๕๕ /๓. สำหรับ

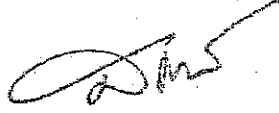
๖๕๕-๕

๕ มิถุนายน ๒๕๕๖

๓. สำหรับการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุที่ไม่เข้าข่ายลักษณะข้อ ๒๐ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้จังหวัดขอนแก่นรื้อถอนต่อกรมการปกครองในฐานะผู้ใช้ที่ราชพัสดุทุกกรณี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

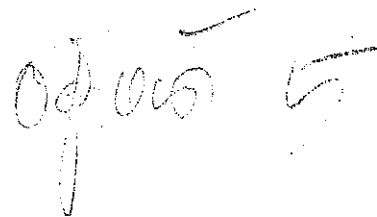
ขอแสดงความนับถือ

(นายสถาพร ศิริภักดิ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการปกครองท้องที่
ส่วนระบบการปกครองท้องที่
โทร. ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๖ - ๑๔ ต่อ ๓๐๖
โทรสาร ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๕

ที่ มท ๐๓๐๒.๑/ว ๒๕๕๑๖

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำสั่งกรมการปกครอง ที่ ๖๕๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๓ ชุด

ตามที่กรมการปกครองได้มีคำสั่งมอบอำนาจการสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่อธิบดีกรมการปกครองจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องต่าง ๆ ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้การบริหารราชการของกรมการปกครองเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง เหมาะสม เกิดความคล่องตัว และเป็นปัจจุบัน กรมการปกครองจึงได้มีคำสั่งมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมการปกครองใหม่ มาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสำเนาคำสั่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจวน ศิริจันทร์พร)
อธิบดีกรมการปกครอง

กองการเจ้าหน้าที่

กลุ่มงานบรรจุและแต่งตั้ง

โทร. (มท) ๕๐๗๑๖

โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๗๔๒๓ ต่อ ๒๓๗

คำสั่งกรมการปกครอง

ที่ ๔๖๒/๒๕๕๕

เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมการปกครอง

ตามที่กรมการปกครองมีคำสั่งที่ ๑๓๔๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ มอบอำนาจ การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นที่เป็นอำนาจของอธิบดีกรมการ ปกครอง จะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรี ในเรื่องต่างๆ ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมการปกครอง นั้น

เพื่อให้การบริหารราชการของกรมการปกครองเป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารทรัพยากรบุคคลากร ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และเหมาะสมครอบคลุมต่อการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการของกรมการปกครอง อาศัยอำนาจ ตามความในมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และ มาตรา ๒๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงให้ยกเลิกคำสั่งกรมการปกครอง ที่ ๑๓๔๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ และมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมการปกครองตามบัญชีแนบท้ายคำสั่งนี้

คำสั่งกรมการปกครองในเรื่องการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดี กรมการปกครองใดที่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งกรมการปกครองนี้ ให้ใช้คำสั่งกรมการปกครองนี้บังคับ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ย.พ.

(นายชวน ศิรินันท์พร)
อธิบดีกรมการปกครอง

ลำดับที่	เรื่องเสนออำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน	อำนาจตามกฎหมาย / ระเบียบ	หลักเกณฑ์การใช้อำนาจ
๑.	การขอเปลี่ยนแปลงการให้ประกอบหน้าที่ราชพิธี (สน.ปท.)	กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครองดูแล บำรุงรักษา ไร่ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพิธี พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑๙	ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายให้ปลัดจังหวัดได้
๔.	การร้องขอการเปลี่ยนแปลงผู้สืบทอดและการจำหน่ายเอกสารและสิ่งปลูกสร้างที่มอบ (สน.ปท.)	กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครองดูแล บำรุงรักษา ไร่ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพิธี พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๐	ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจต่อให้ปลัดจังหวัดได้
๕.	การสั่งจำหน่ายและรับเข้าบัญชีความจำเป็น ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการ (สน.ปท.)	ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลให้บุคคลผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๔, ๗, ๑๓ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๓๙ (๗), (๘) มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ และที่เกี่ยวเนื่อง	ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจต่อให้ปลัดจังหวัดได้

ปลัดจังหวัด

3. ที่ราชพัสดุที่อยู่ในความ

ครอบครองดูแลใช้ประโยชน์ของ

กรมการปกครอง

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และ กรมการปกครอง

ที่ราชพัสดุที่อยู่ในความครอบครองดูแลใช้ประโยชน์ของ ปค.

การดำเนินการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุที่อยู่ในความครอบครองดูแลใช้ประโยชน์ของ ปค. เป็นภารกิจที่ต้องใช้ความรอบคอบ ให้บรรลุตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ ตลอดจนกฎกระทรวงฯ ซึ่งข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมอยู่เสมอ ไม่สะดวกต่อการค้นคว้า นำมาอ้างอิงในการปฏิบัติงาน ประกอบกับบุคลากรมีจำนวนน้อยและมีการเปลี่ยนแปลงโยกย้าย ดังนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมิให้ผิดพลาด มีความคล่องตัวในการแก้ปัญหา จึงได้จัดทำการดำเนินการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการทำงานต่อไป

สภาพปัญหาและความเป็นมา

ปัจจุบันที่ราชพัสดุทั้งที่เป็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ในความครอบครองของ ปค. ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุเดิม หรือที่ได้มาจากการอภิศหรือบริจาค บางจังหวัด/อำเภอ ไม่มีแผนงานหรือโครงการที่ชัดเจนรองรับการใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ อันเนื่องจากขาดงบประมาณ หรือบางแห่งไม่มีที่ราชพัสดุว่างเปล่าเหลือไว้ใช้ประโยชน์แต่อย่างใด และบางแห่งเกิดปัญหาการครอบครองของหน่วยงานอื่น (ปัญหาการบุกรุก) เนื่องจากสาเหตุจำนวนบุคลากรของแต่ละจังหวัด/อำเภอที่จะปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับที่ราชพัสดุไม่มีความรู้เพียงพอ หรือบางจังหวัด/อำเภอ ไม่ทราบอาณาเขตที่ดินราชพัสดุที่ครอบครองหรือสงวนไว้ใช้ประโยชน์ หรือการครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินของส่วนราชการไม่มีการส่งมอบ-รับมอบ เมื่อมีการโอนย้ายหัวหน้าส่วนราชการ ทำให้ไม่มีหลักฐานเกี่ยวกับที่ดินที่ตนเองครอบครอง

1. การขอใช้ที่ราชพัสดุ

(1) จากกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง

ในกรณีที่ ปค.(จังหวัด/อำเภอ) มีความจำเป็นต้องการใช้ที่ราชพัสดุจากกรมธนารักษ์ โดยที่ราชพัสดุนั้นไม่มีหน่วยงานราชการอื่นใช้ประโยชน์ หรือกรมธนารักษ์ได้รับคืนจากหน่วยงานราชการอื่น ให้ดำเนินการตามข้อ 14 และข้อ 16 แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549 ดังนี้

ข้อ 14 ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุที่ประสงค์จะขอใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการถ้าที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ แต่ถ้าที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอใช้ที่ราชพัสดุต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ พร้อมทั้งแจ้งเหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้ที่ราชพัสดุนั้น โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้ว่าราชการจังหวัด และให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์ โดยจะเข้าใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์แล้ว

ให้กรมธนารักษ์พิจารณาอนุญาตให้ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการได้ตามความจำเป็น โดยผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุต้องเข้าทำประโยชน์ในที่ราชพัสดุตามวัตถุประสงค์ที่ขออนุญาตภายในกำหนดสองปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต และกรมธนารักษ์จะกำหนดเงื่อนไขอื่นตามที่กรมธนารักษ์เห็นสมควรก็ได้

ข้อ 16 เมื่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ได้รับคำขอใช้ที่ราชพัสดุแล้ว ให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความยินยอมให้แล้วเสร็จ และแจ้งให้ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุทราบ หรือส่งให้กรมธนารักษ์ตามข้อ 14 แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้ขยายกำหนดเวลาดังกล่าวออกไปได้ แต่ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอ

เมื่อกรมธนารักษ์ได้รับคำขอใช้ที่ราชพัสดุจากผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุ หรือจากสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตามวรรคหนึ่ง ให้กรมธนารักษ์พิจารณาคำขอใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าวให้แล้วเสร็จและแจ้งให้ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุหรือธนารักษ์พื้นที่ทราบ แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอหรือได้รับแจ้งจากธนารักษ์พื้นที่

เว้นแต่มีเหตุอันสมควรให้ขยายกำหนดเวลาดังกล่าวออกไปได้ แต่ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอหรือได้รับแจ้งจากธนารักษ์พื้นที่

ข้อ 17 กรณีผู้ใช้ที่ราชพัสดุประสงค์จะเปลี่ยนการใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการอย่างอื่นแตกต่างไปจากที่ได้รับอนุญาตไว้เดิม ให้นำความในข้อ 14 และข้อ 16 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(2) จากส่วนราชการอื่น

ในกรณีที่ ปค.(จังหวัด/อำเภอ) มีความจำเป็นต้องการใช้ที่ราชพัสดุที่หน่วยงานหรือส่วนราชการอื่นครอบครองใช้ประโยชน์อยู่ก่อนแล้ว ให้ทำความตกลงกับส่วนราชการที่ครอบครองใช้ประโยชน์อยู่ด้วยนั้น และเมื่อได้รับความยินยอมแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ 14 และข้อ 16 แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549 พร้อมส่งสำเนาหนังสือยินยอมของส่วนราชการที่ครอบครองอยู่ก่อน (ตามหนังสือกรมธนารักษ์ ที่ กค 0407/ว 121 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2537) โดยดำเนินการขอใช้ที่ราชพัสดุจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

ปค.(จังหวัด/อำเภอ) ที่ประสงค์จะขอใช้ที่ราชพัสดุของส่วนราชการอื่น ต้องทำความตกลงกับส่วนราชการอื่น พร้อมแนบ ทบ.4 โดยระบุหมายเลขทะเบียนที่ราชพัสดุที่ขอใช้ประโยชน์พร้อมสถานที่ตั้ง จำนวน เนื้อที่ที่ขอใช้ วัตถุประสงค์ในการขอใช้ และจัดส่งแผนที่แสดงเขตที่ราชพัสดุ อาคารพัสดุที่ได้ปลูกสร้างอยู่ในที่ราชพัสดุแปลงนั้น พร้อมหมายสิทธิบริเวณที่จะใช้ลงในแผนที่ให้ชัดเจน โดยยื่นผ่านจังหวัด

แนวทางปฏิบัติการขอใช้

- หนังสือ ปค. ที่ มท 0311.1/ว 1995 ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2542 เรื่อง การขอใช้ที่ราชพัสดุ

สรุปได้ว่า

ปค.ได้มอบอำนาจให้ ผวจ. เป็นผู้ดำเนินการขอใช้ที่ราชพัสดุในความครอบครองใช้ประโยชน์ของส่วนราชการอื่น สำหรับใช้ประโยชน์ในราชการของ ปค. แทน อปค. ทั้งนี้ รวมทั้งเมื่อปลูกสร้างอาคารแล้ว ให้แจ้งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับทะเบียนที่ราชพัสดุนั้น ตามแบบที่กรมธนารักษ์กำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ปลูกสร้างเสร็จ เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วรายงานให้ ปค. ทราบด้วย

- หนังสือ ปค. ที่ มท 0302.1/ว 25416 ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2555 การมอบอำนาจให้ ผวจ.

ปฏิบัติราชการแทน สรุปได้ว่า

ปค.ได้มอบอำนาจให้ ผวจ. ปฏิบัติราชการแทนเรื่องการขอเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์

ในที่ราชพัสดุ ตามกฎกระทรวงฯ ข้อ 17

ถ้าเป็นการเปลี่ยนการใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการอย่างอื่นแตกต่างไปจากที่ได้รับอนุญาตไว้เดิมของส่วนราชการอื่นที่เคยขอใช้จะต้องดำเนินการตามกฎกระทรวงฯ ข้อ 17 แต่ถ้าเปลี่ยนการใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการอื่นของ ปค.เอง ให้ ผวจ.ดำเนินการ หรือมอบอำนาจต่อไปให้ ปจ.ได้

2. การปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ที่ราชพัสดุ

(1) การขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ

ที่ดินและอาคารสิ่งปลูกสร้างบนที่ดิน ที่ ปค.ใช้ประโยชน์จะต้องนำขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ

ซึ่งกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 5 และข้อ 6 ดังนี้

ข้อ 5 ที่ราชพัสดุโดยยังไม่ได้สำรวจรายการเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ ให้กรมธนารักษ์หรือ

สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เป็นผู้ทำการสำรวจ หรือแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้ใช้ที่ราชพัสดุสำรวจรายการเพื่อขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ

ข้อ 6 ในกรณีที่ผู้ใช้ที่ราชพัสดุใดปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่ราชพัสดุไม่ว่าจะปลูกสร้างในที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ หรือในที่ดินอื่น ให้แจ้งกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับทะเบียนที่ราชพัสดุนั้น ตามแบบที่กรมธนารักษ์กำหนดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ปลูกสร้างเสร็จ เพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การดัดแปลงหรือต่อเติมอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ และมีมูลค่าของการดัดแปลงหรือต่อเติมอาคารไม่ต่ำกว่าหนึ่งล้านบาทด้วย โดยอนุโลม

กรมธนารักษ์ได้แจ้งแนวปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวว่า "เพื่อให้ทุกส่วนราชการถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน จึงได้ยกเลิกแบบรายงานส่ง-รับ ที่ราชพัสดุขึ้นทะเบียน (แบบ ทบ.9) และกำหนดแบบรายการส่ง-รับ ที่ราชพัสดุขึ้นทะเบียนใหม่ รวม 3 แบบ ได้แก่

1. แบบสำรวจรายการที่ดินขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ (แบบ ทร.03)
2. แบบสำรวจรายการอาคารสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ (แบบ ทร.04)
3. แบบสำรวจรายการสิ่งปลูกสร้างของรัฐที่ปลูกอยู่บนที่ดินที่มีใช้ที่ราชพัสดุขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ (แบบ ทร.05)

โดยกรอกรายการอาคารและสิ่งปลูกสร้างซึ่งเข้าลักษณะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงดังกล่าว นำขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ ไปยังกรมธนารักษ์ และหากเป็นการปลูกสร้างเพิ่มเติมในแปลงที่ได้ขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุไว้แล้ว โดยปลูกสร้างขึ้นใหม่ก็ดี หรือดัดแปลงต่อเติมจากอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่ราชพัสดุในที่ดินอื่นซึ่งไม่เคยแจ้งนำอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างในที่ดินนั้นส่งขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุมาก่อน ให้กรอกรายละเอียดของที่ดินที่เข้าไปปลูกสร้างให้ทราบชื่อเจ้าของที่ดิน ที่ตั้ง หมายเลขแปลงหนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน และจำนวนเนื้อที่ที่มีสิทธิเข้าไปใช้ประโยชน์ส่งไปให้กรมธนารักษ์ทราบด้วย

(2) การดูแล รักษา และสงวนที่ราชพัสดุในความครอบครองใช้ประโยชน์ของ ปค.

แนวทางทางปฏิบัติ

- นส.ปค. ที่ มท 0311.1/ว 1765 ลงวันที่ 11 กันยายน 2538 เรื่อง การต่อเติม ปรับปรุง ซ่อมแซม และขอใช้อาคารที่ว่าการอำเภอ/กิ่งอำเภอ สรุปได้ว่า

ปค.มอบอำนาจให้ ผวจ.ปฏิบัติราชการแทน ดังนี้

1. พิจารณานุญาตให้ปรับปรุง ซ่อมแซม ต่อเติมอาคารที่ว่าการอำเภอ/กิ่งอำเภอ สำหรับราชการที่ไม่กระทบกระเทือนต่อรูปแบบและโครงสร้างเดิม
2. อนุญาตให้ส่วนราชการ (รวมทั้งราชการส่วนท้องถิ่น) และรัฐวิสาหกิจ ที่ปฏิบัติงานในท้องที่ ตั้งสำนักงานในที่ว่าการอำเภอได้โดยผ่านความเห็นชอบเบื้องต้นจากนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ

เมื่ออนุญาตแล้วให้รายงาน ปค.ทราบ พร้อมแนบบันทึกข้อตกลงรายละเอียดต่อเติม ปรับปรุง ซ่อมแซม หรือเข้าใช้อาคารดังกล่าว

- นส.ปค. ที่ มท 0311.1/ว 324 ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2542 เรื่อง การอนุญาตให้ใช้บ้านพักข้าราชการของ ปค. (หลังเก่า) สรุปได้ว่า

ปค.มอบอำนาจให้ ผวจ.เป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ที่ปฏิบัติงานในท้องที่ที่ใช้ประโยชน์ในบ้านพักข้าราชการ ปค. (หลังเก่า) ที่ได้รับงบประมาณให้ก่อสร้างหลังใหม่ทดแทน โดยให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ทั้งนี้ ให้รวมถึงหอประชุมและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ที่เป็นทรัพย์สินของ ปค. และเมื่ออนุญาตแล้ว รายงานให้ ปค.ทราบ พร้อมแนบบันทึกข้อตกลงการให้ใช้อาคารดังกล่าว

- หนังสือ ปค. ต่วนมาก ที่ มท 0310.1/ว 330 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2547 สรุปได้ว่าให้จังหวัดกำชับให้อำเภอดำเนินการ ดังนี้

1. การดูแล รักษา และสงวนที่ราชพัสดุในความครอบครองของ ปค. ไว้ใช้ในราชการของ ปค. ซึ่งจำเป็นจะต้องก่อสร้างในอนาคต มิให้มีการเข้าใช้ประโยชน์โดยไม่ได้รับความยินยอมจาก ปค.
2. การเสนอความเห็นควรให้ส่วนราชการใดใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุให้เป็นกรณีเห็นว่าจำเป็นอย่างยิ่ง และการนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง
3. การขอใช้ประโยชน์ดังกล่าวจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามขั้นตอน โดยให้ขอความยินยอมจาก ปค. ก่อน แล้วจึงขออนุญาตต่อกรมธนารักษ์

- หนังสือ ปค. ที่ มท 0310.1/ว 12446 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2555 เรื่อง ที่ราชพัสดุที่อยู่ในความครอบครองดูแลใช้ประโยชน์ของ ปค. สรุปได้ว่า

ปค. ไม่มีนโยบายให้ส่วนราชการอื่นใช้ที่ราชพัสดุที่อยู่ในความครอบครองดูแลใช้ประโยชน์ของ ปค. และขอให้สงวนไว้ใช้ประโยชน์ในราชการของ ปค. เท่านั้น

- หนังสือ ปค. ต่วนมาก ที่ มท 0310.1/ว 26695 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2553 เรื่อง การปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2552

เพื่อให้การตรวจสอบความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพสูงสุดต่อทางราชการ จึงขอให้จังหวัดกำชับอำเภอดำเนินการเกี่ยวกับการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุที่ใช้ประโยชน์ รวมทั้งที่ราชพัสดุที่ให้ส่วนราชการอื่นใช้ประโยชน์โดยไม่ได้มีการส่งมอบให้เป็นการเฉพาะ (ที่ราชพัสดุดังกล่าวยังอยู่ในความครอบครองของ ปค.) ในเขตพื้นที่ของจังหวัด โดยจัดส่งรายงานให้กรมธนารักษ์ภายในเดือนสิงหาคมของทุกปี ตามที่กรมธนารักษ์กำหนด (แบบ ธร.3801 (ปรับปรุง))

(2.1) แนวปฏิบัติการป้องกันปัญหาการบุกรุกที่ราชพัสดุ

1) ตรวจสอบเอกสารสิทธิที่ดินที่อยู่ในความครอบครองโดยสามารถดำเนินการตรวจสอบเอกสารสิทธิการครอบครองตามประเภทที่ดิน ดังนี้

1.1) ที่ราชพัสดุให้ตรวจที่ดินที่อยู่ในความครอบครองหรือใช้ร่วมกับหน่วยงานอื่นว่ามีพื้นที่จำนวนเท่าไร หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงหรือโฉนดที่ดินอยู่ในความครอบครองของ ปค. หรือไม่ ถ้าไม่ใช่ให้ดำเนินการขอเอกสารสิทธิหรือขออนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมาย

1.2) ที่ดินของ ปค. ที่ได้มาจากการรับบริจาคหรือการอุทิศให้ มีพื้นที่จำนวนเท่าไร ปค. เป็นเจ้าของกรรมสิทธิในโฉนดที่ดินแล้วหรือไม่ อย่างไร

2) จัดทำทะเบียนคุมให้เป็นปัจจุบัน

3) จัดทำประโยชน์ในที่ราชพัสดุและที่ดินประเภทอื่นอย่างเต็มพื้นที่ เพื่อไม่ให้เป็นที่ว่างเปล่าหรือรกร้างจนเป็นสาเหตุให้มีการบุกรุก

4) ส่งเสริม พัฒนาให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ราชพัสดุ สำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบแนวปฏิบัติ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

(2.2) แนวทางการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ราชพัสดุ

- 1) แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อรับผิดชอบโดยตรงในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับที่ราชพัสดุภายในอำเภอ
- 2) ตรวจสอบเอกสารสิทธิและหลักฐานว่ามีครบถ้วนถูกต้องหรือไม่
- 3) เมื่อพบการบุกรุกต้องรีบดำเนินการให้ออกโดยเร็ว ก่อนจะมีการขยายพื้นที่หรือจำนวนผู้บุกรุก
- 4) ในการส่งมอบ-รับมอบงานในหน้าที่เมื่อมีการโยกย้าย ให้มีการส่งมอบ-รับมอบที่ราชพัสดุในความครอบครองใช้ประโยชน์ด้วย

ระเบียบ/หนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้อง

- ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุที่ถูกบุกรุกโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2556

- กรมธนารักษ์ได้มีหนังสือ ส่วนที่ ๓๓๓/ว ๑๗๗ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ เวียนแจ้ง ผวจ.ทุกจังหวัด เพื่อถือปฏิบัติเกี่ยวกับการบุกรุกที่ราชพัสดุ โดยหากเป็นการบุกรุกเข้าถือครองที่ราชพัสดุขึ้นใหม่ นับตั้งแต่วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ให้รีบแจ้งผู้บุกรุกออกจากพื้นที่ภายในเวลาที่เห็นสมควร หากผู้บุกรุกไม่ยินยอมปฏิบัติตาม ให้ร้องทุกข์กล่าวโทษทางอาญาต่อพนักงานสอบสวนและอาจมีการดำเนินคดีแพ่งควบคู่ไปด้วย

(๓) การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง และการจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง

กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๕๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดแนวปฏิบัติการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างไว้ในข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ และข้อ ๒๒ ดังนี้

ข้อ ๑๙ กรณีที่ใช้ที่ราชพัสดุประสงค์จะรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุในกรุงเทพมหานคร ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมธนารักษ์ก่อน และเมื่อได้รื้อถอนแล้วให้แจ้งให้กรมธนารักษ์ทราบ
การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุในจังหวัดอื่น ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน และเมื่อได้รื้อถอนแล้วให้แจ้งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ทราบ

การอนุญาตตามวรรคสอง ผู้ว่าราชการจังหวัดจะมอบอำนาจให้ธนารักษ์พื้นที่เป็นผู้อนุญาตแทนก็ได้

ข้อ ๒๐ อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่ราชพัสดุที่ไม่ต้องขออนุญาตรื้อถอนจากอธิบดีกรมธนารักษ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดตามที่กำหนดในข้อ ๑๙ มีดังต่อไปนี้

- (๑) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ก่อสร้างมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าปี
- (๒) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ชำรุดจนใช้ในราชการไม่ได้
- (๓) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เกี่ยวข้องกับการกลับทางทหาร
- (๔) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเดิมเพื่อปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใหม่ทดแทน

ตามที่ได้รับงบประมาณ

เมื่อได้รื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งให้กรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ทราบ

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะรื้อถอนตามข้อ ๑๙ หรือข้อ ๒๐ มีลักษณะที่ยังมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม หรือสถาปัตยกรรมที่ควรอนุรักษ์ไว้ หรือมีสภาพที่ยังใช้ประโยชน์ในทางราชการต่อไปได้ ก่อนแจ้งขออนุญาตรื้อถอนตามข้อ ๑๙ หรือก่อนทำการรื้อถอนตามข้อ ๒๐ แล้วแต่กรณี ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน พิจารณาเหตุผลและความจำเป็นตลอดจนปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของผู้ใช้ที่ราชพัสดุ

ข้อ ๒๒ การจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะทำการรื้อถอนหรือการจำหน่ายวัสดุที่รื้อถอนแล้ว หรือการจำหน่ายต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่น ๆ ที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

✓ ในกรณีที่จะนำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุดังกล่าวตามวรรคหนึ่งไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ หรือเพื่อประโยชน์แก่สาธารณประโยชน์หรือสาธารณกุศล จะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมธนารักษ์หรือธนารักษ์พื้นที่แล้วแต่กรณีหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

เงินที่ได้จากการจำหน่ายตามวรรคหนึ่งให้นำส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์

การพิจารณาอนุญาตตามวรรคสองให้นำความในข้อ ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

- หนังสือ ปค. ที่ มท 0302.1/ว 25416 ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2555 การมอบอำนาจให้ ผวจ. ปฏิบัติราชการแทน สรปได้ว่า

ปค.ได้มอบอำนาจให้ ผวจ. ปฏิบัติราชการแทนเรื่องการรื้ออาคารและสิ่งปลูกสร้าง และการจำหน่ายและสิ่งปลูกสร้างที่รื้อถอน ตามกฎกระทรวงฯ ข้อ 20

- นส.ปค. ที่ มท 0310.1ว 11994 ลงวันที่ 3 มิถุนายน 2556 เรื่อง การอนุญาตรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างและจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง ที่อยู่ในความครอบครองใช้ประโยชน์ของ ปค. สรปได้ว่า

การอนุญาตรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างและจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างฯ จังหวัด จะต้องพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ให้ยกเลิกหนังสือ-ปค. ที่ มท 0311.1/ว 288 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2542 และหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท 0311.1/ว 3130 ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2539

2. อปค.มอบอำนาจให้ ผวจ. เป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้รื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างตามกฎหมาย พ.ศ. 2545 ข้อ 20 (1) - (4)

3. วัสดุที่ได้จากการรื้อถอนให้จำหน่ายโดยวิธีประมูลขาย เงินที่ได้นำส่งคลังเป็นรายได้ของ กรมธนารักษ์ หากจังหวัดประสงค์จะนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปใช้ประโยชน์แก่ทางราชการ มอบอำนาจให้ ผวจ.เป็นผู้ดำเนินการขออนุญาตต่อกรมธนารักษ์โดยตรง และรายงานให้ ปค.ทราบ

4. การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุที่ไม่เข้าข่ายลักษณะข้อ 20 ตามกฎกระทรวงฯ พ.ศ. 2545 ให้จังหวัดขออนุญาตรื้อถอนต่อ ปค.ในฐานะผู้ใช้ที่ราชพัสดุทุกกรณี

(4) การจัดหาประโยชน์

- กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549

ข้อ 25 ที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสงวนไว้แต่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ในทางราชการ จะนำมาจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าหรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่าก็ได้ แต่จะต้องเป็นการจัดหาประโยชน์เป็นการชั่วคราว

การจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าตามวรรคหนึ่งต้องเป็นการให้เช่าตามข้อ 23 (1) (2) (3) หรือ (5) และจะดำเนินการได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว

การจัดหาประโยชน์โดยวิธีจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่าตามวรรคหนึ่งจะดำเนินการได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว และได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2552

ข้อ 23 ระยะเวลาเช่าที่ราชพัสดุให้มีกำหนดไม่เกิน 30 ปี

กรณีการจัดให้เช่าเป็นการชั่วคราวตามความในกฎกระทรวง ข้อ 25 วรรคแรก ให้ระยะเวลาเช่าเป็นไปตามที่ตกลงกับกระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สงวนที่ราชพัสดุนั้นไว้

(ระยะเวลาการจัดให้เช่าชั่วคราว เป็นไปตามเงื่อนไขของกฎกระทรวงฯ พ.ศ. 2545 ข้อ 25 คือ ต้องไม่ใช้การเช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารยกกรณีสิทธิให้กระทรวงการคลัง สำหรับระยะเวลานั้นเป็นไปตามที่ตกลงกันได้ แต่ทั้งนี้มิใช่อสังขาด 3 ประการ คือ (1) ระยะเวลาเช่าไม่ต้องเกินกว่าสิทธิที่ส่วนราชการนั้นจะสามารถใช้ได้ กรณีที่เป็นกรณีขอใช้ที่ราชพัสดุที่มีการกำหนดเงื่อนไขให้ต้องใช้อยู่ในกำหนดเวลา (2) หากเกิน 3 ปี ต้องจดทะเบียนการเช่าโดยนำเงื่อนไขที่ทางราชการสามารถเลิกสัญญาเช่าได้ทันทีเมื่อมีความต้องการใช้เพื่อประโยชน์ในทางราชการ โดยผู้เช่าไม่มีสิทธิเรียกร้องใด ๆ ทั้งสิ้น (3) ต้องมีกำหนดไม่เกิน 30 ปี เช่นเดียวกัน)

แนวปฏิบัติ ที่ราชพัสดุที่อยู่ในความครอบครองดูแลใช้ประโยชน์ของ ปค. (จังหวัด/อำเภอ) ที่สงวนไว้แต่ยังมีได้ใช้ประโยชน์ในทางราชการจะนำมาจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าหรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่าก็ได้แต่จะต้องเป็นการจัดหาประโยชน์ชั่วคราว และจะดำเนินการได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจาก อปค. ก่อน

(5) การส่งคืนที่ราชพัสดุ

กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549

ข้อ 34 ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุส่งคืนที่ราชพัสดุ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) เลิกใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุ
- (2) มิได้ใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุตามที่ได้รับอนุญาต
- (3) ใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุไม่ครบถ้วนตามที่ได้รับอนุญาต
- (4) ใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุแตกต่างไปจากที่ได้รับอนุญาต
- (5) เข้าครอบครองใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุโดยมิได้รับอนุญาตก่อน
- (6) มิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขการอนุญาตที่กรมธนารักษ์กำหนด

(7) เมื่อกรมธนารักษ์ได้แจ้งให้ส่งคืนตามเหตุผลจากการตรวจสอบสภาพที่ราชพัสดุตามข้อ 18 วรรคหนึ่ง หรือจากการพิจารณารายงานตามข้อ 18 วรรคสาม ของผู้ใช้ที่ราชพัสดุแล้วเห็นว่าที่ว่าง หรือมีการใช้ประโยชน์ไม่เหมาะสม หรือไม่คุ้มค่ากับสภาพทำเลหรือภารกิจ และที่ดินนั้นสามารถนำมาใช้ประโยชน์ตามนโยบายรัฐบาลและภารกิจอื่นที่เหมาะสมและมีความคุ้มค่า

ในกรณีตาม (1) ให้ส่งคืนกรมธนารักษ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิก ใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนั้น

ในกรณีตาม (2) ถึง (6) ให้ส่งคืนกรมธนารักษ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันครบกำหนดสองปีที่ได้รับอนุญาตให้ใช้หรือครอบครอง หรือนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากกรมธนารักษ์ให้ส่งคืนที่ราชพัสดุนั้น แต่ถ้าผู้ใช้ที่ราชพัสดุยังมีความจำเป็นจะต้องใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการต่อไปให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดอนุญาตดังกล่าว

ในกรณีตาม (7) ให้ส่งคืนกรมธนารักษ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากกรมธนารักษ์ให้ส่งคืนที่ราชพัสดุนั้น แต่ถ้าผู้ใช้ที่ราชพัสดุยังมีความจำเป็นจะต้องใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการต่อไป ให้ทำความตกลงกับกรมธนารักษ์พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากกรมธนารักษ์ และให้กรมธนารักษ์เสนอเรื่องให้คณะกรรมการที่ราชพัสดุเพื่อพิจารณา

แนวปฏิบัติ การส่งคืนที่ราชพัสดุที่อยู่ในความครอบครองดูแลใช้ประโยชน์ของ ปค. เป็นอำนาจของ อปค. โดยเฉพาะ ไม่มีการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนแต่อย่างใด ดังนั้น หากจังหวัด/อำเภอ มีความจำเป็นจะต้องส่งคืนที่ราชพัสดุ ตามข้อ 34 ต้องรายงานเหตุผลและความจำเป็นให้ ปค. พิจารณาดำเนินการส่งคืน

๙ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาหรือถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ ๙

ต้องได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์ (กรณีที่ราชพัสดุอยู่ในกรุงเทพมหานคร) และผู้ว่าราชการจังหวัด (กรณีที่ราชพัสดุอยู่ในจังหวัดอื่น) ก่อนการรื้อถอน ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้ สามารถรื้อถอนได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากกรมธนารักษ์ / ผู้ว่าราชการจังหวัด แต่เมื่อรื้อถอนแล้วต้องแจ้งให้กรมธนารักษ์ / ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

๑. อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ก่อสร้างมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒๕ ปี (๒๕-๒๕-๒๕ = ๒๕ ปี)
๒. อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ชำรุดจนใช้การไม่ได้
๓. อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เกี่ยวข้องกับราชการลับทางทหาร
๔. อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเดิม เพื่อปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใหม่ทดแทน

ตามที่ได้รับงบประมาณสำหรับวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนให้นำออกประมูลขายโดยอนุโลมตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วนำเงินที่ได้จากการขายส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์ หากมีความจำเป็นต้องใช้เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการอย่างอื่น ต้องขออนุญาตต่อ กรมธนารักษ์ก่อน โดยชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นให้ทราบเพื่อประกอบการพิจารณา และต้องไม่นำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปสมทบกับงบประมาณที่ได้รับเป็นค่าก่อสร้างอาคารใหม่ เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณแล้ว

ขั้นตอนการพิจารณาและดำเนินงาน ๙

แบ่งออกเป็น ๒ ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ ๑ การขออนุญาต ขั้นตอนที่ ๒ การรื้อถอน

๑. บันทึกขออนุญาตรื้อถอน โดยแนบรายละเอียดประกอบการพิจารณา ดังนี้

- ๑.๑ เหตุผลประกอบการรื้อถอน รวมทั้งประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง เช่น ก่อสร้างเมื่อใด, สภาพอาคารปัจจุบันเป็นอย่างไร วัสดุที่ได้จากการรื้อถอนจะเอาไปใช้ประโยชน์ หรือประมูลขาย เป็นต้น
- ๑.๒ ภาพถ่ายอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่ขอรื้อถอน
- ๑.๓ แผนที่สังเขป

๑.๔ แบบรายการ ส่ง รับ ที่ราชพัสดุขึ้นทะเบียน (แบบ ทบ.๔) ยกเลิก โดยเปลี่ยนไปใช้แบบสำรวจรายการ

อาคารสิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ แบบ ทบ. ๐๔

ในกรณีที่อาคารดังกล่าวยังไม่ได้ขึ้นทะเบียน และใช้แบบทบ.๐๑/๒ ในกรณีที่อาคารดังกล่าว ขึ้นทะเบียนแล้วโดยติดต่อขอสำเนาได้ที่สำนักงานธนารักษ์พื้นที่

๑.๕ แบบรายการแจ้งขอรื้อถอนอาคาร สิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ (แบบ ทบ.๓) ผู้ลงนามในแบบ ทบ.๓ จะต้องเป็น หัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทน ที่ได้รับมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรให้ปฏิบัติหน้าที่แทน ในกรณีดังกล่าว เป็นผู้ลงนามเท่านั้น

- ๑.๖ แต่งตั้งคณะกรรมการไม่น้อยกว่า ๓ คน เพื่อตรวจนับวัสดุและควบคุมการรื้อถอน

๒. บันทึกส่งเรื่องเสนอ ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา

ขั้นตอนที่ ๒ การรื้อถอน

๑. เมื่อกรมธนารักษ์ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี อนุมัติการรื้อถอนแล้วให้ดำเนินการรื้อถอน โดย

- ๑.๑ ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตรวจนับและควบคุมการใช้วัสดุที่รื้อถอน

- ๑.๒ ให้จัดทำบัญชีคุมยอดวัสดุที่รื้อถอนว่ามีจำนวนเท่าใดโดยแยกบัญชีวัสดุที่ใช้การได้ และใช้การไม่ได้ ออกจากกัน

- ๑.๓ วัสดุคงเหลือจากการใช้ประโยชน์ให้นำออกประมูลขายนำเงินส่งคลังเป็นรายได้กรมธนารักษ์

- ๑.๔ ในรายงานบัญชีคุมยอดวัสดุ ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ลงนามกำกับทุกแผ่น

๑.๕ ให้จัดทำแบบรายการแจ้งการรื้อถอนอาคาร สิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ (แบบ ทบ.๒) ซึ่งเป็นเอกสารใช้ประกอบการขอจำหน่ายสิ่งปลูกสร้างออกจากทะเบียนอาคารราชพัสดุ (ต้องระบุวันที่รื้อถอนแล้วเสร็จด้วย)

๒. สรุปรายละเอียด พร้อมบันทึกคณะกรรมการตรวจนับวัสดุที่รื้อถอน เสนอผู้ว่าราชการจังหวัด

การรื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง/จำหน่าย/ใช้ประโยชน์

กรณีที่ส่วนราชการประสงค์จะรื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่เป็นราชพัสดุ ซึ่งก่อสร้างมานาน มีสภาพชำรุดทรุดโทรมจนไม่สามารถซ่อมแซมให้ใช้งานได้ หรือไม่คุ้มค่ากับการซ่อมแซม หากปล่อยทิ้งไว้จะทำให้มีความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายต่อผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง รวมทั้งอาจเป็นแหล่งมั่วสุมของบุคคลทั่วไป หรือเป็นอุปสรรคต่องานชลประทาน จำเป็นต้องรื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ เพื่อให้การรื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ รวมถึงการตัดฟันต้นไม้บนที่ราชพัสดุ ถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงระเบียบ หลักเกณฑ์ แบบฟอร์มต่างๆ ที่ใช้ประกอบการดำเนินงาน จะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ออกตามความในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518 ดังนี้

ข้อ 19 กรณีที่ผู้ใช้ที่ราชพัสดุประสงค์จะรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุในกรุงเทพมหานคร ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมธนารักษ์ก่อน และเมื่อได้รื้อถอนแล้วให้แจ้งให้กรมธนารักษ์ทราบ

การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุในจังหวัดอื่น ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน และเมื่อได้รื้อถอนแล้วให้แจ้งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ทราบ

(แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549) การอนุญาตตามวรรคสอง ผู้ว่าราชการจังหวัด จะมอบอำนาจให้ธนารักษ์พื้นที่เป็นผู้อนุญาตแทนก็ได้

ข้อ 20 อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่ราชพัสดุที่ไม่ต้องขออนุญาตรื้อถอนจากอธิบดีกรมธนารักษ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ตามที่กำหนดในข้อ 19 มีดังต่อไปนี้

- (1) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ก่อสร้างมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าปี
- (2) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ชำรุดจนใช้ในราชการไม่ได้
- (3) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เกี่ยวข้องกับราชการลับทางทหาร
- (4) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเดิมเพื่อปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใหม่ทดแทนตามที่ได้รับงบประมาณ

เมื่อได้รื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งให้กรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ทราบ

ข้อ 21 ในกรณีที่อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะรื้อถอนตามข้อ 19 หรือข้อ 20 มีลักษณะที่ยังมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม หรือสถาปัตยกรรมที่ควรอนุรักษ์ไว้ หรือมีสภาพที่ยังใช้ประโยชน์ในทางราชการต่อไปได้ ก่อนแจ้งขออนุญาตรื้อถอนตามข้อ 19 หรือก่อนทำการรื้อถอนตามข้อ 20 แล้วแต่กรณี ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน พิจารณาเหตุผลและความจำเป็นตลอดจนปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของผู้ใช้ที่ราชพัสดุ

ข้อ 22 การจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะทำการรื้อถอน หรือการจำหน่ายวัสดุที่รื้อถอนแล้ว หรือการจำหน่ายต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่นๆ ที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

(แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2549) ในกรณีที่จะนำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุดังกล่าวตามวรรคหนึ่งไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ หรือเพื่อประโยชน์แก่สาธารณประโยชน์หรือ

สาธารณกุศล จะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมธนารักษ์หรือธนารักษ์พื้นที่ แล้วแต่กรณีหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

การดำเนินการรื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทาน จะดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนวิธีการพิจารณาและดำเนินการเสนอรื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง

1. สำนัก/กอง/โครงการ ผู้ครอบครองดูแลอาคาร/สิ่งปลูกสร้างผู้ขออนุญาตรื้อถอน

1.1 จัดทำหนังสือขออนุญาตรื้อถอน โดยส่งเรื่องเสนอผู้บังคับบัญชาตามสายการบังคับบัญชาพิจารณาเหตุผลและความจำเป็น ตลอดจนปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอรื้อถอนโดยแนบรายละเอียดประกอบการพิจารณา ดังนี้

1.2 เหตุผลประกอบการรื้อถอน รวมทั้งประวัติอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง เช่นก่อสร้างเมื่อ วัน เดือน ปี พ.ศ.ใด สภาพอาคารปัจจุบันเป็นอย่างไร วัสดุที่ได้จากการรื้อถอนให้แจ้งวัตถุประสงค์ว่าจะนำไปใช้ประโยชน์แก่ทางราชการ หรือประมุขาย เป็นต้น

1.3 ตรวจสอบว่าอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่ขออนุญาตรื้อถอนดังกล่าวปลูกสร้างบนที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่เท่าใด มีการขึ้นทะเบียนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างเป็นที่ราชพัสดุหรือไม่

1.4 กรณีมีการขึ้นทะเบียนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างแล้ว ให้สำเนาทะเบียนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุโดยใช้แบบ ทร. 01/2 พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

1.5 กรณียังไม่มีการขึ้นทะเบียนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างเป็นที่ราชพัสดุ ให้จัดทำแบบสำรวจรายการอาคาร/สิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ แบบ ทร.04 โดยติดต่อขอรับแบบฟอร์มดังกล่าวได้ที่สำนักงานธนารักษ์พื้นที่

1.6 จัดทำแบบรายการแจ้งขอรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ แบบ ทบ.3 โดยให้ผู้อำนวยการ สำนัก/กอง/ผู้รักษาราชการแทน หรือผู้ปฏิบัติราชการแทนที่ได้รับมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ปฏิบัติหน้าที่แทนในกรณีดังกล่าวเป็นผู้ลงนามเท่านั้น และให้จัดทำรายการละ 1 แผ่น เพื่อใช้ประกอบการขออนุญาตรื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ

1.7 ภาพถ่ายอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่ขออนุญาตรื้อถอน

1.8 แผนที่สังเขปแสดงบริเวณที่ขออนุญาตรื้อถอน

1.9 เสนอชื่อคณะกรรมการ ไม่น้อยกว่า 3 คน เพื่อตรวจสอบสภาพวัสดุที่รื้อถอนว่ายังใช้ประโยชน์ในทางราชการต่อไปได้หรือไม่ ตรวจนับวัสดุ ควบคุมการรื้อถอนและควบคุมการใช้วัสดุที่ได้มาจากการรื้อถอน

1.10 เอกสารประกอบการดำเนินการต่างๆ ให้จัดทำรายการละ 1 แผ่น เช่น ขออนุญาตรื้อถอนบ้านพัก 2 หลัง ให้แยกจัดทำหลังละ 1 แผ่น

2. สำนัก/กอง/ผู้บังคับบัญชาตามสายงาน

2.1 พิจารณาให้ความเห็นชอบ/ไม่เห็นชอบ

2.2 ส่งเรื่องให้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยาพิจารณาดำเนินการ

3. สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา ส่วนปรับปรุงบำรุงรักษา กลุ่มงานการใช้พื้นที่ด้านชลประทาน พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานต่างๆตามที่ได้รับ เอกสารถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ออกตามความ

ในพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549 และประกอบกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2546

ตรวจสอบเหตุผลความจำเป็นที่ขออนุญาตรื้อถอน/การแต่งตั้งคณะกรรมการไม่น้อยกว่า 3 คน เพื่อตรวจสอบสภาพวัสดุที่รื้อถอนว่ายังใช้ประโยชน์ในทางราชการต่อไปได้หรือไม่ ตรวจนับวัสดุ ควบคุมการรื้อถอนและควบคุมการใช้วัสดุที่ได้จากการรื้อถอน พร้อมเอกสาร หลักฐานประกอบด้วยภาพถ่ายอาคารแบบแปลน แผนที่สังเขป

2. สรุปเสนอกรมพิจารณาตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545

2.1 กรณีอยู่ในอำนาจกรมธนารักษ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัด สรุปเสนอกรมพิจารณาอนุญาต พร้อมจัดทำหนังสือถึงอธิบดีกรมธนารักษ์ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาอนุญาตให้รื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างแล้วแต่กรณี

2.2 กรณีอยู่ในอำนาจกรมชลประทานตามกฎหมายกระทรวง ข้อ 20 (1) - (4) สรุปเสนอกรมพิจารณาอนุญาต พร้อมอนุมัติคณะกรรมการควบคุมการรื้อถอน และตรวจนับวัสดุที่ได้จากการรื้อถอน

เมื่อกรมชลประทานหรือกรมธนารักษ์/ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาอนุญาตให้รื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างแล้ว ให้สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา โดยกลุ่มงานการใช้พื้นที่ด้านชลประทานจัดทำหนังสือพร้อมส่งเรื่องให้หน่วยงานที่ขออนุญาตรื้อถอนดำเนินการรื้อถอน

ขั้นตอนวิธีการพิจารณาและดำเนินการหลังจากกรมชลประทาน/กรมธนารักษ์/ผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี อนุญาตให้รื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง

1. สำนัก/กอง/โครงการ ผู้ครอบครองดูแลอาคาร/สิ่งปลูกสร้างผู้ขออนุญาตรื้อถอน

1.1 ดำเนินการรื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง

1.2 ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ตรวจสอบสภาพวัสดุที่รื้อถอนว่ายังใช้ประโยชน์ในทางราชการต่อไปได้หรือไม่ ตรวจนับวัสดุ และควบคุมการใช้วัสดุที่ได้จากการรื้อถอน

1.3 จัดทำทะเบียนบัญชีคุมยอดวัสดุที่รื้อถอน โดยแยกเป็นวัสดุที่ใช้การได้และวัสดุที่ใช้การไม่ได้ พร้อมทั้งให้คณะกรรมการควบคุมการรื้อถอนและตรวจนับวัสดุที่ได้จากการรื้อถอน (ตามที่กรมอนุมัติ) ลงนามรับรองทุกแผ่น

1.4 วัสดุคงเหลือจากการใช้ประโยชน์ในราชการ ให้ดำเนินการเพื่อขออนุญาตจากอธิบดีกรมธนารักษ์ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อนำออกประมูลขายตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 โดยอนุโลม และให้นำเงินส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์

1.5 ให้ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/โครงการ ลงนามในแบบรายการแจ้งการรื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ แบบ ทบ.2 ให้จัดทำหลังละ 1 แผ่น พร้อมระบุวัน เดือน ปี ที่รื้อถอนแล้วเสร็จ เพื่อใช้ประกอบการขอจำหน่ายสิ่งปลูกสร้างออกจากทะเบียนอาคารที่ราชพัสดุ

1.6 สรุปรายละเอียด จัดส่งเอกสารตามข้อ 2 - 5 พร้อมแนบต้นฉบับเรื่องเดิม เสนอผู้อำนวยการสำนัก/กอง/โครงการ เพื่อส่งเรื่องให้ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

2. สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา ส่วนปรับปรุงบำรุงรักษา กลุ่มงานการใช้พื้นที่ด้านชลประทาน

2.1 ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบตามที่ได้รับ

2.2 จัดทำหนังสือกรมชลประทานถึงกรมธนารักษ์/ผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อแจ้งผลการรื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ พร้อมแนบเอกสารประกอบการพิจารณา โดยสำนัก/กอง/โครงการ ผู้ครอบครองดูแลอาคาร/สิ่งปลูกสร้างผู้ขออนุญาตรื้อถอนจะต้องจัดทำรายละเอียดตามแบบฟอร์มต่างๆ แล้วแต่กรณี ดังนี้

2.2.1 กรณีอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่ขออนุญาตรื้อถอนยังมิได้นำขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ ให้แนบเอกสาร ส่งกรมธนารักษ์/ผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีพิจารณา ซึ่งประกอบด้วย

- แบบรายการแจ้งการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ (แบบ ทบ.2)
- แบบรายการแจ้งขอรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ราชพัสดุ (แบบ ทบ.3)
- แบบสำรวจรายการอาคาร/สิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ (แบบ ทร.04)
- ภาพถ่ายอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่ขออนุญาตรื้อถอนและแผนที่สังเขป
- บัญชีรายละเอียดวัสดุที่ได้จากการรื้อถอน

2.2.2 กรณีอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่ขออนุญาตรื้อถอนได้นำขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุแล้ว ให้แนบเอกสารส่งกรมธนารักษ์/ผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีพิจารณา ซึ่งประกอบด้วย รายละเอียดตามข้อ 2.1 ยกเว้นแบบสำรวจรายการอาคาร/สิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ (แบบ ทร.04) โดยให้ใช้แบบรายละเอียดทะเบียนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ (แบบ ทร.01/2)

2.3 เสนอกรมลงนามหนังสือกรมชลประทานถึงกรมธนารักษ์/ผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี

ขั้นตอนวิธีการพิจารณาและดำเนินการหลังจากกรมธนารักษ์/ผู้ว่าราชการจังหวัด/สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ อนุญาตให้นำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปใช้ประโยชน์แก่ทางราชการ หรืออนุญาตให้จำหน่าย แล้วแต่กรณี

1. สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา ส่วนปรับปรุงบำรุงรักษา กลุ่มงานการใช้พื้นที่ด้านชลประทาน

1.1 ได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอนุญาตจากกรมธนารักษ์/ผู้ว่าราชการจังหวัด/สำนักงานธนารักษ์พื้นที่อนุญาตให้นำอาคาร/สิ่งปลูกสร้างขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุและจำหน่ายอาคาร/สิ่งปลูกสร้างออกจากทะเบียนที่ราชพัสดุและอนุญาตให้นำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนดังกล่าวไปใช้ประโยชน์แก่ทางราชการหรืออนุญาตให้จำหน่าย แล้วแต่กรณี

1.2 จัดทำหนังสือสรุปเรื่อง ส่งสำเนาเอกสารหลักฐาน เรื่องการขออนุญาตรื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ให้สำนักกฎหมายและที่ดิน ฝ่ายกรรมสิทธิ์ที่ดิน งานทะเบียนที่ดิน เพื่อแก้ไขทะเบียน

1.3 จัดทำหนังสือเพื่อส่งต้นฉบับ เรื่องการขออนุญาตรื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างและหนังสือแจ้งผลการพิจารณาอนุญาตจากกรมธนารักษ์/ผู้ว่าราชการจังหวัด/สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ ส่งให้หน่วยงานในสังกัดกรมชลประทาน สำนัก/กอง/โครงการ ผู้ขออนุญาตเพื่อปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการปกครองดูแล บำรุงรักษา และการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2546

2. สำนัก/กอง/โครงการ พิจารณาดำเนินการ

พิจารณาดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการปกครองดูแล บำรุงรักษา และการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2546 แล้วแต่กรณี ดังมีรายละเอียด ดังนี้

1. กรณีได้รับอนุญาตให้จำหน่ายอาคาร/สิ่งปลูกสร้างที่ทำการรื้อถอนหรือการจำหน่ายวัสดุที่ได้จากการรื้อถอน หรือจำหน่ายต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่นที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2546 หมวด 5 ข้อ 21 - 22 ดังนี้

หมวด 5 การจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะทำการรื้อถอน
วัสดุที่รื้อถอนแล้วหรือการจำหน่ายต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่น ๆ ที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ

ข้อ 21 ในกรณีที่จะจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะทำการรื้อถอนหรือการจำหน่ายวัสดุที่รื้อถอนแล้ว หรือการจำหน่ายต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่นๆ ที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุที่จะดำเนินการจำหน่ายแต่งตั้งคณะกรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน เพื่อประเมินราคาอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง วัสดุที่รื้อถอน ต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่นๆ ที่จะจำหน่าย ทั้งนี้กรรมการอย่างน้อย 1 คน จะต้องเป็นผู้ชำนาญการ หรือมีความรู้เกี่ยวกับการประเมินราคาอาคาร หรือสิ่งปลูกสร้าง ต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่นๆ ที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ

ข้อ 22 การจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะทำการรื้อถอน หรือการจำหน่ายวัสดุที่รื้อถอนแล้ว หรือการจำหน่ายต้นไม้ ดิน หรือวัสดุอื่นๆ ที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุโดยอนุโลม

2 กรณีได้รับอนุญาตให้นำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนอาคาร/สิ่งปลูกสร้าง ไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ หรือเพื่อประโยชน์แก่สาธารณประโยชน์หรือสาธารณกุศล ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2546 หมวด 6 ข้อ 23 - 27 ดังนี้

หมวด 6 หลักเกณฑ์การอนุญาตให้นำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุไปใช้ประโยชน์

ข้อ 23 การนำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ จะต้องเป็นการนำวัสดุไปใช้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) ก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งจะต้องนำส่งขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ
- (2) จัดทำเป็นวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เป็นต้น และวัสดุอุปกรณ์นั้นจะต้องลงบัญชีหรือทะเบียนเพื่อควบคุมพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

นอกจากกรณีดังกล่าวแล้ว หากมีความจำเป็นจะต้องนำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ ไปใช้เพื่อประโยชน์แก่ราชการอย่างอื่น ให้อธิบดีเป็นผู้พิจารณาอนุญาตตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับเป็นสำคัญ

ข้อ 24 การนำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุไปใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสาธารณกุศล ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุ เป็นผู้ขออนุญาตต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีโดยจะต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ที่สาธารณชนจะพึงได้รับส่งไปประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ 25 ผู้ใช้ที่ราชพัสดุที่ได้รับอนุญาตให้ใช้วัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน เพื่อตรวจนับและควบคุมการใช้วัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุ

ข้อ 26 ให้มีการจัดทำบัญชีคุมยอดวัสดุที่รื้อถอนว่ามีจำนวนเท่าใด นำไปใช้เท่าใดและคงเหลือเท่าใด ทั้งนี้ หากมีวัสดุคงเหลือจากการใช้ประโยชน์ให้ดำเนินการจำหน่ายตามวิธีที่กำหนดไว้ในหมวด 5

ข้อ 27 ผู้ใช้ที่ราชพัสดุจะต้องนำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุไปใช้เฉพาะตามที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น และจะต้องไม่นำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุไปสมทบกับงบประมาณที่ได้รับเป็นค่าก่อสร้างอาคารใหม่ เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณแล้ว หากมิได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณจะต้องนำวัสดุที่ได้มาจากที่ราชพัสดุจำหน่ายตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑
เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๕๔ ราชกิจจานุเบกษา ๕ มีนาคม ๒๕๑๘

พระราชบัญญัติ
ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘
เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘”

สรุปหนังสือสั่งการในการดูแลรักษาและขอใช้ทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองดูแลใช้ประโยชน์ของกรมการปกครอง

ที่	อาศัยกฎหมาย/ระเบียบ/หนังสือสั่งการ	เนื้อหาสาระสำคัญ	หมายเหตุ
1	หนังสือกรมการปกครองที่ กค 0407/ว 121 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2537 เรื่อง การขอใช้ทรัพย์สิน	สรุปได้ว่า กระทรวง ทบวง กรมหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขอให้ทรัพย์สินดังกล่าวมาขอใช้การพิจารณาตามหนังสือกรมการปกครอง กค 0407/ว 121 ข้อ 2 และข้อ 3 ถ้าทรัพย์สินที่ขอใช้มีความสมควรจะใช้ประโยชน์ของกรมการปกครองอยู่ก่อน ให้ส่วนราชการที่ขอให้มีความตกลงกับกรมการปกครองก่อน และเมื่อได้รับความยินยอมจากกรมการปกครองแล้ว จึงขอใบอนุญาตต่อสำนักงานกรมการปกครองที่ราชพัสดุแห่งนั้นตั้งอยู่	☆ ตามนี้เหตุผลหนังสือได้เว็บไซต์ กรมการปกครอง ส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น สำนักงานบริหารการปกครองท้องถิ่น
2	นส.ปค. ที่ มท 0311.1/ว 1/65 ลงวันที่ 11 กันยายน 2538 เรื่อง การต่อเติม ปรับปรุง ซ่อมแซม และขอใช้อาคาร ที่ว่าการอำเภอ/กิ่งอำเภอ	☆ สรุปได้ว่า กรมการปกครองได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนดังนี้ 1. พิจารณาอนุญาตให้ปรับปรุง ซ่อมแซม ต่อเติมอาคารที่ว่าการอำเภอ สำหรับราชการที่ไม่กระทบกระเทือนต่อรูปแบบและโครงสร้างเดิม 2. อนุญาตให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ที่ปฏิบัติงานในท้องถิ่นตั้งสำนักงานไว้ที่ว่าการอำเภอได้ โดยผ่านความเห็นชอบแบบแปลนจากนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ เมื่ออนุญาตแล้วให้รายงานกรมการปกครองทราบ พร้อมแนบบันทึก ข้อตกลงการต่อเติม ปรับปรุง ซ่อมแซม หรือขอใช้อาคารดังกล่าว	☆ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ☆ ตามนี้เหตุผลหนังสือได้เว็บไซต์ กรมการปกครอง ส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น สำนักงานบริหารการปกครองท้องถิ่น
3	นส.ปค. ที่ มท 0311.1/ว 324 ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2542 เรื่อง การอนุญาตให้ บ้านพักข้าราชการของกรมการปกครอง (หลังเก่า)	☆ สรุปได้ว่า ได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นใช้ประโยชน์ในบ้านพักข้าราชการของกรมการปกครอง (หลังเก่า) โดยให้นายอำเภอหรือ ปลัดอำเภอพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ให้รวมถึงหอประชุมอำเภอและ สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ที่เป็นทรัพย์สินของกรมการปกครอง เมื่ออนุญาตแล้วรายงานให้กรมการปกครองทราบ พร้อมแนบบันทึก ข้อตกลงการให้ใช้หรือขอใช้อาคารดังกล่าว	☆ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ☆ ตามนี้เหตุผลหนังสือได้เว็บไซต์ กรมการปกครอง ส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น สำนักงานบริหารการปกครองท้องถิ่น

ที่	อาศัยกฎหมาย/ระเบียบ/หนังสือสั่งการ	เนื้อหาสาระสำคัญ	หมายเหตุ
4	นส.ปค. ที่:มท 0311.1/ว 1995 ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2542 เรื่อง การขอใช้พระราชพัสดุ	☆ สรุปได้ว่า ได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด เป็นผู้ดำเนินการขอใช้พระราชพัสดุในความครอบครองใช้ประโยชน์ของส่วนราชการอื่น สำหรับใช้ประโยชน์ในราชการของกรมการปกครองแทนอธิบดีกรมการปกครองจนเสร็จการ เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วรายงานให้กรมการปกครองทราบ	☆ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ☆ ดาวนโหลตหนังสือได้ทั่วประเทศ กรมการปกครอง ส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น
5	นส.ปค. จำนวนมาก ที่ มท 0310.1/ว 330 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2547 เรื่อง การดูแลรักษาและสงวนพระราชพัสดุในความครอบครองใช้ประโยชน์ของกรมการปกครอง	☆ สรุปได้ว่าให้จังหวัดทำให้อำเภอดำเนินการ ดังนี้ 1. ดูแล รักษา และสงวนพระราชพัสดุในความครอบครองของกรมการปกครองไว้ใช้ในราชการของกรมการปกครอง ซึ่งจำเป็นจะต้องก่อสร้างในอนาคต มิให้มีการเข้าใช้ประโยชน์โดยไม่ได้รับความยินยอมจากกรมการปกครอง 2. การเสนอความเห็นควรให้ส่วนราชการรับผิดชอบใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินที่ได้เป็นกรณีให้เห็นว่าจำเป็นอย่างถึง และการนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง 3. การขอใช้ประโยชน์ดังกล่าวจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามขั้นตอน โดยให้ทศความพิจารณาจากกรมการปกครองก่อน แล้วจึงขออนุญาตจากกรมการรักษ	☆ ดาวนโหลตหนังสือได้ทั่วประเทศ กรมการปกครอง ส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น
6	นส.ปค. ที่ มท 031.01/ว 12446 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2555 เรื่อง ที่ราชพัสดุที่อยู่ในความครอบครองดูแลใช้ประโยชน์ของกรมการปกครอง	☆ สรุปได้ว่า ที่ราชพัสดุที่อยู่ในความครอบครองดูแลใช้ประโยชน์ของกรมการปกครอง กรมการปกครองไม่มีนโยบายให้ส่วนราชการอื่นใช้ที่ราชพัสดุที่อยู่ในความครอบครองดูแลใช้ประโยชน์ของกรมการปกครอง และขอให้สงวนไว้ใช้ประโยชน์ในราชการของกรมการปกครองเท่านั้น	☆ ดาวนโหลตหนังสือได้ทั่วประเทศ กรมการปกครอง ส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น

ที่	อาศัยกฎหมาย/ระเบียบ/หนังสือสั่งการ	เนื้อหาสาระสำคัญ	หมายเหตุ
7	- การมอบอำนาจตามกฎหมายกระทรวงฯ พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549 ข้อ 17 - การมอบอำนาจตามกฎหมายกระทรวงฯ พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549 ข้อ 20 - ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0302.1/ว 25416 ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2555 เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน - หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0310.1/ว 11994 ลงวันที่ 3 มิถุนายน 2556 เรื่อง การมอบหมายผู้อำนวยการหรือผู้บังคับบัญชาสร้างและจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในความครอบครองใช้ประโยชน์ของกรมการปกครอง	☆ สรุปได้ว่า ถ้าเป็นการเปลี่ยนการใช้ทรัพยากรเพื่อประโยชน์สาธารณะในการก่อสร้างอาคารอื่นแตกต่างไปจากที่ได้รับอนุญาตไว้เดิมของหน่วยงานอื่นที่เคยขอใช้ จะต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงฯ ข้อ 1 / แต่ทั้งนี้เปลี่ยนการใช้ทรัพยากรเพื่อประโยชน์สาธารณะในการก่อสร้างอาคารปกครองให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการแทนหรือมอบอำนาจต่อไปได้ดังต่อไปนี้ ☆ ข้อ 20 อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นทรัพย์สินของรัฐที่ไม่ต้องขออนุญาตหรืออนุญาตก่อนแล้วแต่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าสมควรดำเนินการดังนี้ (1) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ไม่สร้างตามแผนที่กำหนดในข้อ 19 มีดังต่อไปนี้ (2) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ชำรุดตกไปในราชการไม่ได้ (3) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เกี่ยวข้องกับราชการอื่นทางทหาร (4) อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเดิมแต่เปลี่ยนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใหม่ ทดแทนตามที่ได้รับงบประมาณ ☆ สรุปได้ว่า การมอบหมายหรือมอบอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างและจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างฯ จังหวัดจะต้องพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้ 1. ให้ยกเลิกหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0311.1/ว 288 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2542 และหนังสือ ส่วนมาก ที่ มท 0311.1/ว 3130 ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2539 2. อธิบดีกรมการปกครองมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้หรือถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างตามกฎหมายกระทรวงฯ พ.ศ. 2545 ข้อ 20 (1) -- (4) 3. วัสดุที่ได้จากการรื้อถอนให้จำหน่ายโดยวิธีประมูลขาย เงินที่ได้นำส่งคลังเป็นรายได้ของกรมการคลัง หากจังหวัดประสงค์จะนำวัสดุที่ได้จากการรื้อถอนไปใช้ประโยชน์แก่ทางราชการ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการก่อนปฏิบัติตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการให้กรมการปกครองทราบ 4. การรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นทรัพย์สินที่ไม่เข้าข่ายลักษณะข้อ 20 ตามกฎหมาย พ.ศ. 2545 ให้จังหวัดขออนุญาตรื้อถอนต่อกรมการปกครองในฐานะผู้ใช้ทรัพยากรพัสดุทุกกรณี	☆ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจต่อไปได้ดังต่อไปนี้ ☆ ตามนี้หลุดหนังสือได้ทั้งฉบับซึ่งกรมการปกครอง ส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น

ที่	อาัยกฏหมาย/ระเบียบ/หนังสือสั่งการ	เนื้อหาสาระสำคัญ
8	กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บริหารรักษา ไม้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวไม้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ข้อ 2	☆ “ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุ” ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอื่นของรัฐ “ผู้ให้ที่ราชพัสดุ” ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นผู้ปกครอง ดูแล หรือใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุ
9	- กฎกระทรวงฯ พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 ข้อ 25 - ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2522 ข้อ 23	☆ ข้อ 25 ที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสงวนไว้แต่ยังไม่ได้เข้าประโยชน์ในทางราชการ จะนำมาจัดหาประโยชน์โดยการจัดให้เช่าหรือโดยวิธีการจัดทำสัญญาเช่าต่อจากหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่าก็ได้ แต่จะต้องเข้าการจัดหาประโยชน์ในการชั่วคราว ☆ ข้อ 23 ระยะเวลาเช่าที่ราชพัสดุให้มีกำหนดไม่เกิน 30 ปี กรณีการจัดให้เช่าเป็นการชั่วคราวตามความในกฎกระทรวง ข้อ 25 บรรดาแรก ให้ระยะเวลาเช่าเป็นไปตามที่ตกลงกับกระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่สงวนที่ราชพัสดุนั้นไว้

กฎหมายเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ

1. พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518
2. กฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545
3. กฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549
4. กฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549
5. กฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2552
6. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาและการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2546
7. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2552
8. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุที่ถูกละทิ้ง โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2556
9. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน
10. คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ 168/2553 ลงวันที่ 29 มีนาคม 2553 เรื่อง การกำหนดมาตรฐานการใช้ที่ราชพัสดุ
11. หนังสือกรมธนารักษ์ ด่วนที่สุด ที่ กค 0312/ว 177 ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2546 เรื่อง การแก้ไขปัญหาคความยากจนของชาติด้วยการจัดที่ดินให้แก่ประชาชน
12. หนังสือกรมธนารักษ์ ที่ กค 0407/ว 121 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2537 เรื่อง การขอใช้ที่ราชพัสดุ
13. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0311.1/ว 1765 ลงวันที่ 11 กันยายน 2538 เรื่อง การต่อเติมปรับปรุง ซ่อมแซม และขอใช้อาคารที่ว่าการอำเภอ/กิ่งอำเภอ
14. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0311.1/ว 324 ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2542 เรื่อง การอนุญาตให้ใช้บ้านพักข้าราชการกรมการปกครอง (หลังเก่า)
15. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0311.1/ว 1995 ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2542 เรื่อง การขอใช้ที่ราชพัสดุ
16. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนมาก ที่ มท 0310.1/ว 330 ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2547 เรื่อง การดูแลรักษาและสงวนที่ราชพัสดุในความครอบครองใช้ประโยชน์ของกรมการปกครอง
17. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนมาก ที่ มท 0310.1/ว 26695 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2553 เรื่อง การปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2552
18. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0310.1/ว 12446 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2555 เรื่อง ที่ราชพัสดุที่อยู่ในความครอบครองดูแลใช้ประโยชน์ของกรมการปกครอง
19. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0302.1/ว 25416 ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2555 เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน
20. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0310.1/ว 11994 ลงวันที่ 3 มิถุนายน 2556 เรื่อง การอนุญาตรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง และจำหน่ายอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในความครอบครองใช้ประโยชน์ของกรมการปกครอง
